

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lov nr. 284 af 30. juni 1922 om kirkers brug, sognebåndsløsning m.m. (i det følgende kaldet brugsloven), således som denne lov er ændret senest ved lov nr. 260 af 4. juni 1970, indeholder bestemmelser om brug af folkekirkens kirker, kirkelig betjening af folkekirkens menigheder og sognebåndsløsning.

I 1973 nedsatte kirkeministeriet en arbejdsgruppe, som fik til opgave at overveje, hvorvidt der måtte være anledning til at gennemføre en liberalisering af lovens bestemmelser om, til hvilke formål folkekirkens kirker kan benyttes. Endvidere skulle arbejdsgruppen bl.a. foretage en kritisk gennemgang af lovens regler om sognebåndsløsning og om frimenighedens adgang til brug af folkekirkens kirker. I øvrigt var arbejdsgruppen frit stillet med hensyn til at tage andre af loven regulerede forhold op til overvejelse.

Arbejdsgruppen afsluttede i 1976 sit arbejde med afgivelse af »Redegørelse vedrørende revision af lov om kirkers brug, sognebåndsløsning m.m.« (Betænkning nr. 769/1976). Til betænkningen er knyttet et udkast til lov om kirkers brug og kirkelig betjening samt et udkast til lov om ændring af den dagældende menighedsrådslovs regler om sognebåndsløseres optagelse på de kirkelige valgsteder.

Fremkomsten af betænkningen resulterede ikke i noget lovgivningsinitiativ, blandt andet under hensyn til at de fra kirkelige myndigheder og organisationer indhentede udtalelser viste, at der herskede delte meninger først og fremmest med hensyn til den foreslåede liberalisering af reglerne om brug af folkekirkens kirker og med hensyn til de ændrede regler vedrørende sognebåndsløsning, hvorefter sognebånd i alle tilfælde løses til en menighed og ikke – som efter gældende ret – til en præst.

Tvivel om forståelsen af visse bestemmelser i den gældende brugslov tilligemed ønsket om at lade lovens bestemmelser tilpasse nutidens forhold danner baggrund for fremsættelsen af det foreliggende forslag til lov om bestyrelse og brug af folkekir-

kens kirker m.m. Forslaget bygger i vidt omfang på lovudkastet i arbejdsgruppens betænkning. Endvidere indeholder forslaget i kapitel I bestemmelser om kirkernes bestyrelse. De tilsvarende regler findes nu i lov om kirkers bestyrelse m.m. (i det følgende kaldet bestyrelsesloven), jfr. lovbekendtgørelse nr. 318 af 26. juni 1970, som ændret ved lov nr. 329 af 26. juni 1975.

Lovforslaget afviger navnlig på følgende punkter fra lovudkastet i betænkningen:

Lovforslaget giver ikke mulighed for verdslig benyttelse af det indviede kirkerum. Da der i de senere år over hele landet er opført adskillige konfirmandstuebygninger med mødelokaler (sognegårde), skønnes behovet for at anvende kirkerne til formål, som ikke har kirkelig karakter, at være svindende, ligesom verdslig benyttelse af kirkerummet vil virke stødende på mange folkekirkemedlemmer. I overensstemmelse hermed hjemler lovforslagets § 5, stk. 1, kun brug af kirkerne til kirkelige formål.

I en ny bestemmelse i § 9, stk. 2, er det præciseret, at retten for et medlem af sognemenigheden til at få sogne- eller distriktskirken overladt til fremmed præst til foretagelse af kirkelige handlinger alene vedrører brug af kirken til kirkelige handlinger, der skal udføres for den pågældende selv eller for det medlem af sognemenigheden på hvis vegne anmodningen om at få kirken stillet til rådighed er fremsat.

Ny er også bestemmelsen i § 20, stk. 4, hvorefter medlemmer af folkekirken, der ikke hører til sognemenigheden, men som har en særlig tilknytning til denne, har ret til kirkelig betjening i sognemenighedens kirke. Herom henvises til bemærkningerne neden for og til de særlige bemærkninger til denne bestemmelse.

Ifølge § 20 i betænkningens lovudkast kan biskoppen – uanset eventuel distriktsdeling – fastsætte nærmere regler om præsternes betjening af menigheden (menighederne). Reglerne vil også kunne omfatte præsternes brug af kirken (kirkerne). Det har senere vist sig ønskeligt, at der altid fastsættes sådanne regler, når distriktsdeling finder sted. Lov-